

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek oponenta

Autorka práce: Petr Stehlík

Název práce: Analýza předražování veřejných zakázek v České republice

Autor posudku: PhDr. Petr Witz

Práce Petra Stehlíka „Analýza předražování veřejných zakázek v České republice“ si klade za cíl prozkoumat vliv konkurenčního efektu a efektu neprůhlednosti na předražování veřejných zakázek v České republice a zároveň má ambici vytvořit teoretický rámec předražování veřejných zakázek a formulovat doporučení v tomto směru pro veřejnou politiku. Vliv zmíněných faktorů je nejen v ČR často diskutován, ale doposud nikdy nebyl takto uceleně a fundovaně ověřován. Položené otázky zkoumají vztah mezi cenou, resp. předražením zakázky a počtem uchazečů, typem zadávacího řízení, dohledatelností vlastníka vítězné společnosti, zahraničním vlastnictvím a rokem založení firmy. Celkově se jedná o velmi aktuální a extrémně důležité, ovšem zároveň o značně náročné téma. Je však na místě předeslat, že se ho autor zhostil bravurně prakticky po všech stránkách a otázky se mu v rámci možností podařilo velmi dobře zodpovědět.

Práce zapadá do kontextu záslužných snah o zprůhlednění a zpřehlednění systému zadávání veřejných zakázek v ČR, v němž iniciativy vycházející z Fakulty sociálních věd UK hrají zcela zásadní roli. Právě díky nim se daří alespoň postupně rozplétat složité předivo vazeb a struktur, které brání efektivnímu a účelnému nakládání s veřejnými prostředky. Donedávna nebylo vůbec zřejmé, kolik prostředků jde v ČR na veřejné zakázky, což je, vzhledem k objemu těchto financí minimálně zarážející. Autor v tomto ohledu přináší pro čtenáře značně upřesněnou představu nejen o velikosti trhu zakázek, ale i o jeho struktuře. Na poli, kde je obvyklá spolupráce celých vědeckých týmů, se autor sám odvážně pouští do analýzy velkého množství uživatelsky často nepřívětivých dat z Informačního systému veřejných zakázek.

Struktura práce je provázaná a logická až na to, že osobně bych teoretická východiska předsunul před metodologií tak, aby byl dodržen postup od obecných modelů k řešení konkrétních problémů. Ve skutečnosti jsou konkrétní postupy analýzy v práci dále specifikovány na začátku 4. kapitoly před zahájením samotné analýzy, čímž je metodologie rozštěpená do dvou částí, což ovšem není na překážku srozumitelnosti a přehlednosti celé práce. Jinak lze ovšem konstatovat, že teoretická i metodologická základna práce je více než dostačující. Autor vhodně jako výchozí koncepty volí teorii asymetrických informací a principle-agent problem. Dále popisuje množství nekalých praktik využívaných soukromými firmami v soutěžích o veřejné zakázky.

Jako hlavní si autor zvolil metodu analýzy, přičemž jeden z hlavních výzkumných problémů – tedy určení míry předražení zakázek – řeší sledováním rozdílu mezi původně předpokládanou a konečnou cenou zakázky u stanoveného vzorku. Zde by mohl autor o něco lépe obhájit zvolený vzorek a souměřitelnost vybraných zakázek. Následně uplatňuje korelační a regresní analýzu, na základě kterých ověřuje vztah mezi předražením zakázek, resp. nižší než plánovanou cenou a sledovanými faktory. Na str. 62 pak zřejmě došlo k poněkud neobratnému vyjádření: „Můžeme vidět, že v bodě A byla podána v rámci výběrového řízení pouze 1 nabídka a rozdíl mezi konečnou a původní cenou je 100 %. Znamená to, že původní předpokládaná a konečná cena jsou stejné...“

Přestože z kontextu je vše jasné, doporučoval bych citovaný úsek opravit.

Na základě získaných výsledků analýzy, které skýtají pádné argumenty, autor v poslední části přistupuje k formulaci doporučení pro veřejný sektor. Doporučuje posun k otevřenějším typům řízení, které umožňují účast většímu počtu uchazečů, dále doporučuje státu soustředit zakázky u těch uchazečů, u nichž je jasně identifikovatelný majitel. Závěr ovšem působí možná až zbytečně stručně vzhledem k rozsahu a záběru práce.

Jinak je práce ovšem úctyhodným dílem, které se vyznačuje jasností argumentace, přehledností, vyvážeností a čtivostí. Je nutno vyzdvihnout pečlivost, se kterou autor k úkolu přistoupil. Po stylistické stránce i po stránce grafického zpracování se práce zcela určitě řadí k té nejlepší produkci studentů ISS. Co se dalších formálních náležitostí týče, lze snad jen autorovi doporučit používat zkrácené tvary pro opakované citace a v obrázku č. 10 u grafu uvést, o jaké podíly z čeho se jedná.

Mohl by autor mimo komentář ke zmíněným bodům odpovědět na tyto otázky:

Jaké jsou nevýhody otevřeného zadávacího řízení oproti jiným typům řízení? Pro jaké typy zakázek je otevřené řízení méně vhodné? Jaké překážky jeho většího využití v ČR spatřuje?

Jaké jsou hlavní přínosy a hlavní zápory „transparentní“ novely zákona o veřejných zakázkách?

Jaká systémová opatření by autor navrhoval pro lepší evidenci veřejných zakázek v ČR?

**Z výše uvedených důvodů doporučuji práci přijmout k obhajobě
a hodnotit ji známkou „výborně“.**

Datum: 10. 6. 2013

Podpis: